

Europa w XX-XXI wieku - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Europa w XX-XXI wieku
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-E20/4-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Europeistyka i stosunki transgraniczne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazać dzieje najnowsze kontynentu europejskiego w ujęciu holistycznym. W ramach zajęć poruszone zostaną zagadnienia związane zarówno z historią polityczną, społeczną, kulturalną, jak i historią życia codziennego w Europie. Ponadto celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z kluczowymi procesami i wydarzeniami dotyczącymi się kontynentu europejskiego, jak: I wojna światowa, II wojna światowa, dzieje podzielonej Europy w okresie „zimnej wojny”, integracja europejska oraz ogólnymi procesami jak urbanizacja, czy industrializacja kontynentu. Po ukończeniu kursu student powinien rozumieć wzajemne oddziaływanie wydarzeń na siebie w ramach kontynentu europejskiego oraz dostrzegać wzajemne zależności między procesami mającymi miejsce w danych krajach, należących do tego samego kręgu cywilizacyjnego.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

wykład:

1) Znaczenie pierwszej wojny światowej dla nowego ładu europejskiego. 2) Funkcjonowanie ładu wersalskiego w Europie w latach 1919-1929. 3) Wielki kryzys ekonomiczny i jego wpływ na mapę polityczną Europy. 4) Wojna domowa w Hiszpanii w latach 1936-1939 jako prelude do wielkiego konfliktu. 5) Ukształtowanie się osi Berlin-Rzym-Tokio i przyczyny wybuchu II wojny światowej. 6) Budowa pierwszego mocarstwa socjalistycznego – dzieje Rosji od 1917 r. do 1945 r. 7) Wybuch i przebieg II wojny światowej na kontynencie europejskim. 8) Zimna wojna w Europie (I i II kryzys berliński, interwencja radziecka na Węgrzech, zastosowanie doktryny Breżniewa w CSRS). 9) Podzielone Niemcy w latach 1949-1989. Trudne współistnienie. 10) Europa Zachodnie po II wojnie światowej – historia postępującej integracji (Francja, Wielka Brytania, Włochy, kraje Beneluxu). 11) Kraje „demokracji ludowej” – ideologia a rzeczywistość. 12) Proces helsiński i postępujące odprężenie na linii Wschód-Zachód. 13) Rozpad obozu państw socjalistycznych i koniec zimnej wojny w Europie. 14) Wojna domowa w Jugosławii. 15) Powstanie i ekspansja Unii Europejskiej.

ćwiczenia:

1) Paryska konferencja pokojowa – geneza, obrady i postanowienia dotyczące Europy. 2) Powstanie i działalność Ligi Narodów na kontynencie europejskim. 3) Uzyskanie niepodległości przez Polskę, Czechosłowację, Królestwo SHS i inne kraje europejskie. 4) Sprawa niemiecka po I wojnie światowej. Wielki kryzys gospodarczy 1929-1933. 5) Stosunki społeczne, polityczne i gospodarcze w Europie międzywojennej. Wojna domowa w Hiszpanii. 6) Rewizja porządku wersalskiego przez III Rzeszę, kształtowanie się osi Berlin-Tokio-Rzym. 7) Kształtowanie się Wielkiej Koalicji w II wojnie światowej. 8) Następstwa II wojny światowej. 9) Definicja geneza „zimnej wojny”. Wpływ Związku Radzieckiego na kształtowanie się powojennego porządku ustrojowego w Europie środkowo-wschodniej. 10) Integracja kontynentu europejskiego. Problem niemiecki po II wojnie światowej. 11) Kraje realnego socjalizmu, praska wiosna 1968 roku, interwencja wojsk Układu Warszawskiego, doktryna Breżniewa. 12) Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, „proces helsiński” i jego następstwa. 13) Jesień Ludów, rozkład „obozu państw socjalistycznych” i rozpad ZSRR. 14) Dzieje konfliktu na Bałkanach. 15) Utworzenie Unii Europejskiej i postępująca integracja z postkomunistycznymi państwami.

Metody kształcenia

wykład: wykład nauczający, wykład konwersatoryjny

ćwiczenia: rozmowa nauczająca; praca w grupach, metoda opisowa, przedstawienie referatu lub prezentacji

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim	• KE1_W02	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat lub prezentacja	• Ćwiczenia
samodzielnie zdobywa wiedzę	• KE1_U05	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • lektura	• Ćwiczenia
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną i odnoszącą się do współczesnej Europy	• KE1_U08	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat lub prezentacja	• Ćwiczenia
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	• KE1_W05	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu historii XX wieku	• KE1_W04	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat lub prezentacja	• Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy w XX i XXI wieku oraz roli Polski w jej dziejach	• KE1_W06	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • lektura	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

wykład: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studenta na wykładach.

ćwiczenia: uzyskanie minimum 8 pkt. (ocena dostateczna), 12 pkt. (ocena dobra), 16 pkt. (ocena bardzo dobra) za aktywny udział w zajęciach, polegający na uczestnictwie w dyskusji (1-5 pkt.), przygotowaniu referatu (1-2 pkt.), zaliczeniu w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej (4 pkt.) oraz zaliczeniu pisemnego kolokwium (1-5 pkt.). W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji.

Literatura podstawowa

1. Historia polityczna świata XX wieku 1901-1945, red. M. Bankowicz, Kraków 2004.
2. Batowski H., Między dwiema wojnami 1919-1939. Zarys historii dyplomatycznej, Kraków 2007.
3. Buchanan T., Historia Europy 1945-2000, Kraków 2010.
4. Czubiński A., Europa dwudziestego wieku, Poznań 1998.
5. Kitchen M., Historia Europy 1919-1939, Wrocław 2009.
6. Krasuski J., Historia polityczna Europy Zachodniej, Poznań 2003.
7. Lowe K., Dzikie kontynent, Warszawa 2013.
8. Parzymies S. Stosunki międzynarodowe w Europie 1945-2004, Warszawa 2004.
9. Skrzypek A., Historia społeczna Europy XIX i XX wieku, Poznań 2009.
10. Wegs J. R., Ladrech R., Europa po 1945 roku. Zarys historii, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca

1. Bartoszewicz H., Polityka Związku Sowieckiego wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1948, Warszawa 1999.
2. Bascomb N., Czerwony bunt, Kraków 2010.
3. Boyne W.J., Skrzydła wojny. Decydująca siła XX wieku, Kraków 2003.
4. Bullock A., Hitler i Stalin. Żywoty równoległe, t. 1-2, Warszawa 1994.
5. Burleigh M., Trzecia Rzesza. Nowa historia, Warszawa 2002.
6. Burzliwy wiek XX, red. E. Meissner, Warszawa 1999.
7. Churchill W., Druga wojna światowa, t. 1-6, Gdańsk 1994-1996.
8. Conquest R., Stalin, Warszawa 1996.
9. Czarnocki A., Europa jako region współdziałania Wschód – Zachód w latach 1972 – 1989, Lublin 1991.
10. Cziomer E., Polityka zagraniczna Niemiec: kontynuacja i zmiana po zjednoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem polityki europejskiej i transatlantyckiej, Warszawa 2005.
11. Czubiński A., Olszewski W., Historia powszechna 1939-1997, Poznań 2003.
12. Galan J.E., Niewygodna historia hiszpańskiej wojny domowej, Wrocław 2013.
13. Gardner L., Strefy wpływów. Wielkie mocarstwa i podział Europy od Monachium do Jałty, Warszawa 1999.
14. Historia Europy, red. nauk. A. Mączak, Wrocław 1997.
15. Historia polityczna świata XX wieku 1945-2000, red. M. Bankowicz, Kraków 2004.
16. Historia życia prywatnego, T. 5, Od I wojny światowej do naszych czasów, red. P. Aries, G. Duby, Wrocław 2006.
17. Holzer J., Komunizm w Europie. Dzieje ruchu i system władzy, Warszawa 2000.
18. Holzer J., Europa zimnej wojny, Warszawa 2012.

19. Jelavich B., Historia Bałkanów. Wiek XX, Kraków 2005.
20. Judt T., Po wojnie. Historia Europy od roku 1945, Warszawa 2010.
21. Kaelble H. Społeczna historia Europy od 1945 do współczesności, Warszawa 2010.
22. Kiwerska J., Świat w latach 1989-2009, Poznań 2009.
23. Krasuski J., Europa między Rosją i światem Islamu, Toruń 2005.
24. Krasuski J., Germańsko-romańska Europa Zachodnia po II wojnie światowej, Toruń 2008.
25. Krasuski J., Historia Niemiec, Wrocław 2008.
26. Krasuski J., Historia polityczna Europy Zachodniej 1945-2002, Poznań 2003.
27. Kuczyński M., Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny, Warszawa 2001.
28. Kukułka J., Historia współczesna stosunków międzynarodowych 1945-1996, Warszawa 1996 (i późniejsze wydania).
29. Lacoste Y., Geopolityka Śródziemnomorza, Warszawa 2010.
30. Łastwaski K., Historia integracji europejskiej, Toruń 2011.
31. Laqueur W., Historia Europy 1945-1992, Londyn 1993.
32. Łossowski P., Kraje bałtyckie w latach przełomu 1934-1940, Warszawa 2005.
33. Marples D. R., Historia ZSRR od rewolucji do upadku, Wrocław 2006.
34. Mersenburg P., Willy Brandt 1913-1992. Wizjoner i realista, Poznań 2011.
35. Miedwiediew R. A., Chruszczow. Biografia polityczna, Warszawa 1990.
36. Olszewski P., Polityka państw Ententy wobec Zakaukazia 1918-1921, Piotrków Trybunalski 2001.
37. Organizacja Narodów Zjednoczonych: bilans i perspektywy, red. J. Symonides, Warszawa 2006.
38. Pajewski J., Pierwsza wojna światowa 1914-1918, Warszawa 2005.
39. Reinhard W., Życie po europejsku. Od czasów najdawniejszych do współczesności, Warszawa 2009.
40. Roberts J.M., Twentieth Century. A History of the World 1901 to the Present, London 1999.
41. Sierpowski S., Liga Narodów w latach 1919-1926, Wrocław 2005.
42. Skrzypek A., Historia społeczna Europy XIX i XX wieku, Poznań 2009.
43. Smaga J., Rosja w XX stuleciu, Kraków 2002.
44. Smith D. M., Mussolini, Warszawa 1994.
45. Tomaszewski J., Europa Środkowo-Wschodnia 1944-1968. Powstanie, ewolucja i kryzys realnego socjalizmu, Warszawa 1992.
46. Udział USA w systemie bezpieczeństwa europejskiego, red. E. Cziomer, Kraków 2000.
47. Walker M., The Cold War, London 1994.
48. Walkiewicz W., Jugosławia. Państwa sukcesyjne, Warszawa 2009.
49. Zgórniak M., Europa w przededniu wojny, Kraków 1993.
50. Żarnowski J., Społeczeństwa XX wieku, Wrocław 1999.

Uwagi

Brak.

Zmodyfikowane przez dr hab. Marceli Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-05-2018 00:04)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ